त्रैकाल्येप्रातःपूर्वरात्रेऽपररात्रेच चैत्येबद्धमूलतरौ वृक्षाग्रेषुवृक्षपुरतः ॥ २५ ॥ कोष्ठेहृदयपुंडरीके एकाग्रंयथास्यात्तथानित्यंवस्तु भांडंधनाद्युपकरणंतन्मनाः भांडमिवनित्यमनानित्यंचिंतयेत् ॥ २६ ॥ ये नोपायेनपूर्वोक्तेनव्यक्तालंबनेनअव्यक्तालंबनेनवा ॥ २७ ॥ २८ ॥ नाभिष्वजेत्नपरिगृह्णीयात्परिग्रहोहिदुःखायेत्युक्तेः ॥ २९ ॥ अपवादयेत्निंदेत् स्वार्थेणिच् ॥ ३० ॥ मातरिश्वनःवायोःसधर्मा तुल्यधर्माअसंगोऽनिकेतश्च ॥ ३१ ॥ शब्दब्रह्मप्रणवः अतिवर्ततेस्वार्थापरोक्षीकरणेनअत्यंतंप्रकाशते ॥ ३२ ॥ प्रजाःकांचनलाभार्थेवेदनार्त्ताःदृष्ट्वाएतस्मिन्वित्तार्जनादिमार्गेविरतोविरक्तःविरमेत्वित्तार्जनादिभ्यः नचमोहितोभवेत् ॥ ३३ ॥ श्रद्धावानेवात्राधिकारीत्याह अपीति वर्णावकृष्टःशूद्रः एतेनतत्त्वमस्यादिवाक्यार्थविचारात्मकेसांख्येत्रैवर्णिकाएवाधिकारिणःमनोनिरोधाख्येयोगमार्गेतुस्त्रीशूद्राद

कुर्यात्परिचयंयोगेत्रैकाल्येनियतोमुनिः॥ गिरिशृंगेतथाचैत्येवृक्षाग्रेषुचयोजयेत्॥ २५॥ संनियम्येंद्रियग्रामंकोष्ठेभांडमनाइव॥ एकाग्रंचिंतयेन्नित्यंयोगान्नोद्वेजयेन्मनः ॥ २६ ॥ येनोपायेनशक्येतसंनियंतुंचलंमनः ॥ तंचमुक्तोनिषेवेतनचैवविचलेत्ततः ॥ २७॥ शून्यागिरिगुहाश्चैवदेवतायतनानिच ॥ शून्यागाराणिचैकाग्रोनिवासार्थमुपक्रमेत् ॥ २८ ॥ नाभिष्वजेत्परंवाचाकर्मणामनसापिवा ॥ उपेक्षकोयताहारोलब्धालब्धेसमोभवेत्॥ २९ ॥ यश्चैनमभिनंदेतयश्चैनमपवादयेत्॥ समस्तयोश्चाप्युभयोर्नाभिध्यायेच्छुभाशुभं॥ ३० ॥ नप्रहृष्येतलाभेषुनालाभेषुचचिंतयेत् ॥ समःसर्वेषुभूतेषुसधर्मामातरिश्वनः॥ ३१ एवंस्वस्थात्मनःसाधोःसर्वत्रसमदर्शिनः॥ षण्मासान्नित्ययुक्तस्यशब्दब्रह्मातिवर्तते ॥ ३२ ॥ वेदनार्ताःप्रजादृष्ट्वासमलोष्टाश्मकांचनः॥ एतस्मिन्विरतोमार्गेविरमेन्नचमोहितः॥३३॥ अपिवर्णावकृष्टस्तुनारीवाधर्मकांक्षिणी॥ तावप्येतेनमार्गेणगच्छेतांपरमांगतिं ॥३४॥ अजंपुराणमजरंसनातनंयदिंद्रियैरुपलभेतनिश्चलैः॥ अणोरणीयोमहतोमहत्तरंतदात्मनापश्यतिमुक्तमात्मवान्॥ ३५॥

योप्यधिकारिणइतिगम्यते ॥ ३४ ॥ योगविद्यामुपसंहरति अजमिति इंद्रियैर्मनोबुद्धियुक्तैर्निश्चलैःसद्भिरुपलक्षितंयत्नामरूपातीतंस्वरूपंतदेवअजंजन्महीनंयतःपुराणंपुरापिनवंअतएवअजरंसर्वभावविकारहीनंअतःसनातनंनित्यमेकरूपंवस्तुउपलभेततद्वस्तुअणोरप्यणीयःदुर्लक्ष्यमित्यर्थः महतोपिमहत्तरंअनंतमित्यर्थः तत्आत्मनाबुध्यामुक्तंआत्मवान्जितचित्तःपश्यति एतेनयदापंचावतिष्ठंतेज्ञानानिमनसासह बुद्धिश्चनविचेष्टतितामाहुःपरमांगतिं तांयोगमितिमन्यतेस्थिरामिंद्रियधारणां अप्रमत्तस्तदाभवतियोगोहिप्रभवाप्ययाविति श्रुतेरर्थोदर्शितः ॥ ३५ ॥

Digitized by Google